

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΙΣ

“Ένατην κι’ ε’κοσιόν μετρούιντες χρόνον
 έδοσάμεν” στην γήν των Παρθενώνων.

Χίλια η’ ένακόσων δεκατρία,
 δροσικς και θερμή φιλοσοφία

Νοσμβρίου τριάντα
 και σπουδαία συμβάντα.

Πούντος χ’ Οία διακόσα κι’ όγδόν τα,
 τής’ Ηπείρου λαέ ξαναβρόντα.

**‘Ερωτήσεις
 κι’ άπαντήσεις.**

Α’.

- Φ.— Σόννους μου φαίνεσαι πολύ.
 Π.— Άγαπητέ μου Φασουλή,
 θέλω σε τούτον τον καιρό
 για κάποιο πράγμα σοβαρό
 να σε γλυκορωτήσω.
 Φ.— Πρώτως ν’ άπαντήσω.
- Π.— Πές μου δέν εταράξαμε
 άληθινά τους Αίμους;
 τδ έίφος δέν εδράξαμε
 σε θεό γερός πολέμου;
- Φ.— ‘Αφού τδ ξέρεις τί’ ρωτάς!
 Π.— ‘Ο κόσμος τάχα νικητάς
 δέν μάς θαρρεί δαρνοσταφείς;
 Φ.— Είς όποιο μέρος κι’ αν στραφής
 ακουδς λαμπρούς παιώνιας
 για τρόπαια τής μάννας.
- Π.— ‘Αλήθεια τρόπαια τρανά
 δέν’ φτέρωσαν καρδιαίς;
 δέν έκοκίνισαν βουνά,
 κάμπει και λαγκοδιαίς;
- Φ.— ‘Από παντού’ ξεκίνησαν
 φύτρα παλληκαριάς,
 και μ’ αίματα’ κοκκίνισαν
 βωμοί τής’ Δευθεριάς.
- Π.— Οί φρεσφόρ’ οί προσφιλείς
 δέν τόκοφαν κουμπούρι;
 των Πρώσων τής’ Ανατολής
 δέν’ σπάσαμε τήν μούρη;
- Φ.— ‘Αμμ’ θέλει’ ρώτημα κι’ αυτό;
 βεβαίως, πατριώτη,

- έπαθαν κάζο δυνατό
 κι’ οί δεύτεροι κι’ οί πρώτοι.
- Π.— Μές’ στου πολέμου τήν βροντή
 δέν’ βγάλαμε τήν λεοντή
 από φοφογαϊδάρους;
 Μά δόξα δέν άστράφαμε;
 Συνθήκας δέν έγράφαμε
 με Τούρκους και Βουλγάρους;
- Φ.— Βεβαίως και τήν λεοντήν γαιδάρων επετάξαμε
 κι’ έμεινε κόσμος καγγώνς και των φρενών εξέστη,
 και δεθ Συνθήκας άγαστής Ειρήνης εσυντάξαμε,
 τήν μέν εδώ, βρέ Περικλή, τήν δε’ στο Βουκουρέστι.
- Π.— Μοϋ’ μιλησες πολύ σωστά.
 Φ.— ‘Ολοι τδ ξέρουν ως γνωστά,
 και μόνο σε παρακαλείς κι’ έχεις αμφιβολία
 και μου γανόνεις τδ μαλαδ’ μ’ αυτή τήν όμιλία.
- Π.— ‘Αφού λοιπόν, άγαπητέ,
 είμαστε τώρα νικηταί,
 κι’ έστίθησαν’ Ηρφα
 σ’ εδάφη μας πατρίφα.
- ‘Αφού πολλών’ γλυκάναμε
 τής πίκρας και τος πόνους,
 άφού Συνθήκας’ κάναμε
 μαζί με τος γειτόνους.
- Γιατί δέν έχουν σεβασμό
 ‘στα νέα καθεστωτά,
 κι’ επάθανε παροξυσμό
 μαζί’ μας σαν και πρώτα;
- Γιατί και τώρα μάς κτυπούν,
 χωρίς Συνθήκας να’ ντραπούν,
 οι παληο-Τουρκαλάδες;

Γιατί και σήμερα που λές
μὲ τῆς ἀγάπαις τῆς πολλαῖς
μᾶς βάζουν σὲ μπελάδες;

Γιατί σὺν κι ἄλλοι ἔμμεναίς
ἀνηλεῶς ἔμογενεῖς
σαπίζουν ὀστὸ σπηλιάρη;

Κι ἂν δὲν τοὺς βάλουν πυρκαγιὰ
κι ἂν δὲν τοὺς σφάζουν σὺν τραγιά,
νὰ τὸ θαρροῦν γιὰ χάρι;

Γιατί μᾶς δίνουνε βρυσιαίς;
γιατί, συνάβαλφρέ μου,
κλείνουν Σχολεῖα κι Ἐκκλησιαίς
ἔπως πρὸ τοῦ πολέμου;

Γιατί, μαρὲ, νὰ μᾶς κτυποῦν κι οἱ Βούλγαροι ὀστὴ Θράκη
κι ὁ θρίαμβος τῶν ἐπιλων μᾶς τοὺς ἔγινε σαράκι;
Γιατί κι αὐτοὶ λυσομανοῦν, γιατί κι αὐτοὶ φριμάζουν,
καὶ δυστυχῶν ἔμογενῶν τὰ σπήτια τὰ ρημάζουν;

Γιατί κι ἡ φύλη μας φυλὴ
ἀρπάζει τὰ τεμένη,
καὶ τίποτα, βρὲ Φασουλῆ,
ὀστὸν τόπο του δὲν μένει;

Φ.— Σκασιός, μὴν εἰσαι φαφλατᾶς,
κι δὲν θὰ σ' ἀπαντήσω,
κι ἐγὼ γι' αὐτὸ που μ' ἐρωτᾶς.
θέλω νὰ σ' ἐρωτήσω.

B

Π.— Πολλὰκις, φίλε μου, κι ἐγὼ
περὶ πολλῶν μονολογῶ
καὶ λέω: μὴ μᾶς νίκησαν καὶ Τούρκοι καὶ Βουλγάροι,
κι ἔμεις γι' αὐτὴ τὴν συμφορὰ δὲν πῆραμε χαμπάρι;

Μήπως τὴν πάθαμε, κουτέ,
κι ἔμεις θερροῦμε νικηταί
πὼς εἴμαστε μεγάλοι;

Καὶ ξίφος ἀκονίζομε
καὶ θούρια τονίζομε
μ' ἄλόρθο τὸ κεφάλι;

Φ.— Ἐξήγησέ μου, Φασουλῆ,
τί τρέχει νὰ συχάσω.
Κι ἐγὼ, ξυλένια κεφάλη,
κοντεύω νὰ τὰ χάσω.

Καὶ νικηταί φανήκαμε
καὶ ἔακουστοί γινήκαμε
σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύσι.

Κι ἀπὸ πελάγη καὶ στεριαίς
ἐπέταξαν Ἐλευθεριαίς
ὀστὴ σκλαβωμένη κτίσι.

Ἄλλ' ἢ Πατρίς, βρὲ Περικλῆ, τῶν πόθων, τῶν ὀνειρώων,
ἢ μήτηρ ἢ πολυπαθὴς ἡρώων καὶ μαρτύρων,
ὀπότεν ἔδρου πάγχρυσον μὲ τὴν Παλλάδα πάλλη
κι ἔταν ἐν δόξῃ καὶ τιμῇ τὴν στεφανῶν ἢ πάλη,
στέκει σὺν κάρφος σὲ μικρῶν καὶ σὲ μεγάλων μάτια
κι ἔλοι: χυμοῦν ἀπάνω τῆς ν' ἀρπάξουσε κομμάτια.

Ἐλλὰς δὲν εἶναι κνισιμός,
ἀλλ' οὔτε κι ὑπολογισμός
χυδαίος γιὰ χυδαία.

Εἶναι σημαίας γαλανῆς
κι Ἐλευθερίας ἀληθινῆς
μία μεγάλ' Ἰδέα.

Γι' αὐτὴν ὑπέριταος ἀγὼν
ἀπὸ δυσφύρητον ζυγῶν
ν' ἀπολυτρώη σκλάβους.

Καὶ σὺν ραγδαία καταγιγίς
νὰ πνίγη συγεροὺς σφαγαίς
καὶ μεθυσσοκτιτάβους.

Γιὰ τοῦτο στέκει σὺν καρφὶ στὰ μάτια τῶν βαρβάρων,
γι' αὐτὸ καὶ μπακαλόγαται πολλοὶ τῆς Ἐσπερίας
μὲ βρυχηθμοὺς καὶ μὲ κοντοὺς ἀρπακτικῶν λαβάρων
ἐφρόδους ἐναντίον τῆς ἐπιχειροῦν ἀγρίας.

Γιὰ τοῦτο σὺν τὴν Ἰδανὴ καὶ πάλιν Ἀμαζόνα
σ' Ἐλευθερίας ἀγῶνα,
γιὰ τοῦτο σὺν τὴν Ἰδανὴ καὶ πάλι ν' ἀνατέλη
καὶ θαφνηφόρος νὰ βροντᾶ,
τῆς ρίχτηκαν ἀπὸ κοντὰ
Μαγιάροι καὶ Φρατῆλοι.

Λύσσε Σάβλων Ἐθραῖου
παραφέρει τοὺ Φεραῖου
τοὺς ἀγαπητοὺς σφαγαίς.

Καὶ τὸ πόδι τῶν πατοῦν
κι ὑποδούλωσιν ζητοῦν
ἐλευθερωθείσης γῆς.

Γι' αὐτὸ πάλιν κατ' ἐκείνης βλέπω κάθε Ταμερλάνο,
γι' αὐτὸ, φύλη κεφαλῆ,
σηκωθήκαν κι Ἰταλοὶ
τοῦ Μαρκέζου Τζουλιάνο.

Γι' αὐτὸ τρῶν τὰ λυσοκακά τῶν,
καὶ γι' αὐτὸ τὰ πατρικά μᾶς

και τὰ πρό καιροῦ δικά μας
τὰ ζητοῦνε γιὰ δικά των.

Γ.

Π. — Μιλεις ἀλήθεια μὲ μεγαλό,
μὰ δὲν μου λές, παρακαλώ,
ἀφοῦ μονάχοι πήραμε μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι
τὴν πατρικὴ κληρονομιά, τὰ πατρικά μας μέρη.

Ἄφοῦ γι' αὐτῶν τὴν Ἐλευθερίαν
ἐχάθημε παλληκαριά
κι' ἐχόθη τόσον αἷμα.

Καὶ τὸ μεγάλο του παιδὶ
τῶσαιτε τότε νὰ τὰ ἔῃ
τὸ δοξασμένο Στέμμα.

Κι' ἀφοῦ μὰς λὲν ἐδῶ κι' ἐκεῖ
πῶς εἶναι μὴ πατρικὴ
κληρονομιά δική μας,
ποῦ θέλει τὸ χακὶ μας.

Γιατὶ σὺν ὄρνια τὰ κυττοῦν,
γιατὶ νὰ γίνουνε ζητοῦν
Βασίλειο χασιάπτων
καὶ Γκλέγκηδων καὶ Διάπτηδων;

Γιατὶ μὲ λαίμαργγὴ ματιὰ
στοῦ Βλῳρά τὴν Ἀρβανιτιὰ
τὰ μέρη μας χαρίζουν;

Κι' οὔτε κανέναν δὲν μιλεῖ,
καὶ μήτε φιλοῖ, Φασουλῆ,
δὲ μὰς τὰναγωνρίζουν;

Πῶς γίνεται, μωρέ, κι' αὐτὸ
ν' ἀρπάξουν τὸ δικό της;
μὴν τῆχη τάχατε γραφτὸ
τὸ δόλο ροιζικὸ της;

Γιατὶ γυροῦσαν μερικὸ Φρατέλο καὶ Μαγυάροι
ἔπειτ' ἀπὸ πολὺνεκρον Ἑλληνικὸν ἀγῶνα;
μὲ τί δικαίωμα, μωρέ, μαλλόνουνη δὲ γαϊδάροι
σ' ἐκεῖνον τῆς Ἀρβανιτιᾶς τὸν ξένον ἀχυρῶνα;

Φ. — Πάψε ταυτιά μου νὰ τρυπᾶς,
μάθε μωρέ, νὰ σιωπᾶς,
καὶ ἔῃμα μὴ σαλέψης.

Μὰ φέλλιξε καθ' ἑαυτὸν:
ὕπακοη σὰ δυνατῶν
συμφέροντα καὶ βλέψεις.

Ἰπακοή, βρὲ Περικλῆ, 'οὔτο Ρήγα τοὺς διώκτας,
κι' ἀκόμη περισσότερον στοὺς μακαρονοτράκτας.
Αἰ βλέψεις, τὰ συμφέροντα φωνάζουν 'στὸν καθένα
νὰ κῆπτη τὸν ἀνέχνα
σ' ὅσους χωρὶς ἔσταιπωσιὰ
μὰς γίνονται τοιμπούρια,
γιατὶ δὲν πιάνας χαρτοσιὰ
μὲ ξέστρωτα γαϊδούρια.

Ἐκεῖνοι μαχηταὶ καιρῶν καὶ χρόνων τιμημένον,
ποῦ τοὺς ἔσταιπωσαν δίκαια λαθὼν ἀδικουμένων,
ἐκάνου, ποῦ τοὺς ἔλεγον Ἐλευθερίας Βάρδους,
ἄφησαν γόνους ποταποῦς, ἀψήλους καὶ μπαστάδρους.

Αὐτοὶ δὲν ἔχουν τίποτα νὰ δεῖξουν παρὰ μόνον
στὴλτά δολοφόνων,
ποῦ τὰκονοῦν 'στὰ σκοτεινὰ Καμόραις καὶ Μαφραῖς
καὶ μαύραις Συντροφραῖς.

Ὁ Βῆδ ἀνάξιος τιμῶν,
ὁ Βῆδ μεγάλος Ἡγεμῶν
ἐξεδιωμένου κράτους.

Κι' ὁ Βλῳράς κλείνει τὰ Σχολεῖα,
καὶ δέχεται λησῶν φιλιὰ,
ποῦ τρεῖς ἀνάθεμά τους.

Δ.

Π. — 'Στοῦ σκοτωμένου Βασιλῆα τὸ μνήμα σταματῶ
καὶ παλληκαρία τοῦ Στρατοῦ τριγύρω του κυττῶ.
Ἔσπυνα ν' ἀκούσης, Βασιλῆα, παλληκαριᾶς τραγούδια,
ἔσπυνα νὰ ἔῃς 'στὸ μνήμα σου πολεμιστῶν λουλούδια,
ὅπου ἔψηλ' 'στὸ Πέτσσοβο τὰ μάξεψαν μὲ μῆρα
καὶ κἀνωπιτὰς τα στέφανο τὰφεραν ἐδῶ πέρα.

Εἶναι στεφάνι τοῦ Στρατοῦ, στεφάνι ποτισμένο
μὲ δάκρυα, ποῦ ἔχθησαν γιὰ Σὲ τὸν σκοτωμένο.
Νίκης σου τὰφεραν παιδιὰ
κι' εἶναι: στεφάνι: μ' ἀλωβιὰ
δόξης, τιμῆς, ἀγάπης.

Κόττα τί σοῦφερε Στρατὸς,
ποῦφυνη ἔμπρός του φτερωτὸς
κάθε βρωμοχασιάτης.

Κι' ἦσαν γενναῖα καὶ τρανὰ τὰ λόγια τοῦ Δουμπιτώη,
μ' αὐτὰ τὸ στέμα μιλῆσε τοῦ κάθε Στρατιώτη.
Ἄκουσε λόγια, Βασιλῆα, ποῦ διηγούονται κλέη,
κι' ἀπὸ ἔψηλ' καὶ χαμηλὰ φωνῆ μεγάλη λέει:
Τέτοιο στεφάνι σὺν κι' αὐτὸ μὲσ' ἀπὸ τὸν ἀγῶνα
διάδημα τῆς μνήμης σου θὰ μὲνῃ 'στὸν αἰῶνα.

**'Στήν' Ηπειρο λύκοι
και τρόμος και φρίκη.**

"Άλλο και τούτο ξαφνικό... λύκων φρικτών άγέλη
'στήν' Ηπειρο προβάλλει
και τρέμουνε φρατέλοι
και λήσταρχοι μεγάλοι.

Κανείς δέν ξέρει τι νά 'πή
γι' αυτούς τούς λύκους τώρα...
τρομάρα 'στήν' Επιτροπή,
τρομάρα και 'στέν Βλώρα.

Και τής' Ηπειρου τά θεριά
'σγκόνονται νά φάνε
έκείνους, που 'τήν' Άευθεριά
του κόσμου δέν ψηφάνε.

Σά'ματομένα χώματα
λύκοι τή στόμ' άνοίγουν

γι' αυτούς, που δικαιώματα
και συνειδήσεις πνίγγουν.

Χυμοδν και λύκοι σέ ληστάς
και τρομαρούς 'Αλπινιστάς
κάποιοι Φρατέλου κάλητη.

Ποδναι Μαρμάρος ζηλευτάς,
μά λύκος έγινε κι' αυτός
και λύκους περιβάλλει.

Ούρλιασμάτων φοβερών άκούω συναυλαίς,
λύκοι τούς λύκους άπειλεδν,
και λύκοι σπάζουν και χαλοδν
τρανών λυκοφιλαίς.

Κι' αυτούς, που δίκαια λαδν καταπατοδν βαρβάρως
χωρίς νά τήχουν βάρος,
νόμον άγράφτων και γραπτών θα τούς τρομάξ' ή Νίκη,
και μένοι των θα φα'γωθούν πριν νά τούς φάν οι λύκοι.